

Melkveehouder Wim Hagen ent zijn koeien sinds een jaar tegen uierontsteking

Zestig procent minder mastitis

Sinds melkveehouder Wim Hagen uit Wenum Wiesel zijn koeien ent tegen mastitis, is het aantal gevallen van uierontsteking met zestig procent verminderd en daalde het celgetal van bijna 400.000 naar 160.000 cellen per ml. 'Het voordeel is minder antibiotica en minder werk, maar vooral meer arbeidsvreugde.'

tekst **Alice Booij**

Wim Hagen had al veel tijd en geld in de verbetering van het management gestopt voordat hij samen met dierenarts Herman de Graaf besloot zijn koeien te enten tegen mastitis. 'Eerst kijk je naar de huisvesting en het management, daarna bestrijd je andere infectieziekten, zoals bvd. Als dat allemaal niet helpt, kun je denken aan vaccineren. Doe je dat niet in die volgorde, dan is de kans op succes kleiner', geeft De Graaf aan.

Hagen somt nog eens op wat hij allemaal rond de uiergezondheid heeft aangepakt: een ander dipmiddel, consequent bacteriologisch onderzoek, de ventilatienok vergroten. 'En vooral ook koeien opruimen als behandeling niet hielp', vertelt de melkveehouder, die in Wenum Wiesel 42 koeien melkt met een gemiddelde productie van 9083 kilo melk met 4,40% vet en 3,56% eiwit. Daarbij is de gezondheidsstatus van het bedrijf hoog: ibr- en bvd-vrij, parastatus A, neospora-

onverdacht. 'We vinden een gezonde veestapel heel belangrijk.'

Boosdoener *S. aureus*

De veroorzaker van het grote aantal mastitisgevallen en het schommelende celgetal tussen 300.000 en 400.000 cellen per ml bleek *Staphylococcus aureus*. 'We behandelden de koeien met antibiotica in uier en nek, maar ondanks dat hielden we herhalingsgevallen en het celgetal bleef bij een aantal koeien hoog', geeft Hagen aan.

In augustus 2010 startte de melkveehouder met het enten van de koeien met Startvac. Al snel daalde het celgetal naar uiteindelijk 160.000 cellen per ml. 'Het percentage mastitis is zo'n zestig procent verminderd', schat Hagen in. 'Na een aantal maanden viel wel op dat er dieren met mastitis waren die niet gevaccineerd waren', vult De Graaf aan. Het antibioticagebruik, dat in 2010 nog op 9,84 dierdagdoseringen lag, staat per

Wim Hagen: 'Uierontsteking enorme ergernis'

1 augustus 2011 op 4,32. 'Volgens mij kan de enting van zo'n 25 tot 30 euro per koe wel uit', geeft de melkveehouder aan. 'We gebruiken minder antibiotica en hoeven geen melk meer weg te gooien, maar het grootste voordeel is dat ik weer met veel plezier melk. Uierontsteking is een enorme ergernis.'

Stoppen is risico

Hagen denkt dat hij voorlopig nog wel zal blijven enten om niet het risico te lopen om weer terug te vallen in de problemen. 'Wellicht dat we volgend jaar wel proberen om met een aantal koeien te stoppen. Ik zeg het voorzichtig, want ik ben eigenlijk heel blij dat het nu eindelijk goed loopt.' |

Dierenarts Herman de Graaf: 'Een jaar volhouden'

Een aantal melkveebedrijven van Herman de Graaf van de dierenartsenpraktijk Vaassen ent sinds een klein jaar met Startvac om de mastitis op het bedrijf onder controle te krijgen. 'Ik ben er optimistisch over. De betreffende bedrijven hadden in hun management al een aantal zaken geprobeerd, maar kregen het niet onder controle. Met deze enting lijkt het aantal mastitisgevallen en het medicijnverbruik te verminderen', zegt de dierenarts, die aangeeft dat bedrijven wel minimaal een jaar moeten enten. 'Dan kun je pas iets zeggen over de werkzaamheid.'

Het vaccinatieschema is inmiddels vereenvoudigd. Van twee maal in de droogstand en één keer drie maanden na kalven is De Graaf overgestapt op een koppelbehandeling drie tot vier keer per jaar. 'Dat is minder administratieve rompslomp.' Het is volgens hem wel belangrijk het hele koppel te enten. 'Het gaat erom de infectiedruk te verminderen en de weerstand te verhogen.'

Hij benadrukt ook de noodzaak van bacteriologisch onderzoek voor de vaccinatie. 'Je moet wel weten welke ziekteverwekkers de mastitis veroorzaken. Het vaccin geeft verhoogde immuniteit

tegen coliformen (*E. coli* en *Klebsiella*), *S. Aureus* en CNS. Dus niet tegen streptokokken (zoals *S. uberis*).'